ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1491
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 17 Νοεμβρίου 2026

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Τον Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: Κίνδυνος απώλειας εσόδων για τους Δήμους Σπάτων – Αρτέμιδος και Παιανίας από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ), κατ' εφαρμογή του ν. 5314/2026.

Κύριοι Υπουργοί,

Η μετάβαση στο νέο σύστημα δημοτικών εσόδων, που θεσπίστηκε με τον ν. 5314/2026 και τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2027, δημιουργεί σοβαρές δημοσιονομικές επιπτώσεις για τους Δήμους Σπάτων – Αρτέμιδος και Παιανίας, εξαιτίας της αλλαγής του τρόπου υπολογισμού των δημοτικών επιβαρύνσεων στους χώρους του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 392 του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Φόρος Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων (ΦΗΧ) αντικαθίσταται από το Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης (ΤΤΑ), με διαφορετική βάση υπολογισμού. Ενώ το προηγούμενο καθεστώς λάμβανε υπόψη την επιφάνεια των ηλεκτροδοτούμενων χώρων, συμπεριλαμβανομένων των αστέγαστων χώρων που ηλεκτροδοτούνταν, το νέο σύστημα συνδέει τον υπολογισμό του τέλους με την αξία της ακίνητης περιουσίας και,

ειδικότερα για τα εκτός σχεδίου ακίνητα, με την αξία των κτισμάτων και της έκτασης που αντιστοιχεί σε αυτά.

Η μεταβολή αυτή έχει ιδιαίτερα δυσμενείς συνέπειες για τους δύο συγκεκριμένους δήμους, καθώς σημαντικό μέρος των μέχρι σήμερα εσόδων τους προερχόταν από τις εκτεταμένες ηλεκτροδοτούμενες εγκαταστάσεις και τους υπαίθριους χώρους του αεροδρομίου. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των δημοτικών αρχών, όπως παρουσιάστηκαν και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), η εφαρμογή του νέου καθεστώτος αναμένεται να οδηγήσει σε απώλεια άνω του 95% των συγκεκριμένων εσόδων, η οποία υπολογίζεται σε περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ ετησίως για τον Δήμο Σπάτων – Αρτέμιδος και σε περισσότερα από 1 εκατομμύριο ευρώ για τον Δήμο Παιανίας.

Η απώλεια αυτή αφαιρεί από τους δύο δήμους σημαντικούς πόρους που συνδέονται με τη λειτουργία μιας υποδομής εθνικής και διεθνούς στρατηγικής σημασίας, η οποία αναπτύσσεται στα διοικητικά τους όρια και δημιουργεί ιδιαίτερες ανάγκες σε επίπεδο υποδομών, υπηρεσιών και καθημερινής λειτουργίας των τοπικών κοινωνιών.

Το ζήτημα έχει ήδη αναγνωριστεί ως μείζον πρόβλημα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, κατά τη συνεδρίασή του στις 12 Νοεμβρίου 2026, στήριξε ομόφωνα το αίτημα των δύο δήμων και ανέλαβε να προωθήσει την κοινή νομοθετική τους πρόταση στα συναρμόδια Υπουργεία.

Επιπλέον, η πρόβλεψη του άρθρου 393 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με την οποία παρέχεται δυνατότητα καθορισμού συντελεστή υψηλότερου του 0,70‰, προκειμένου τα εκτιμώμενα έσοδα από το ΤΤΑ να προσεγγίσουν έως το 95% των εσόδων από ΤΑΠ και ΦΗΧ του 2025, δεν αντιμετωπίζει ουσιαστικά το συγκεκριμένο πρόβλημα. Η δυνατότητα αυτή αφορά το σύνολο της ακίνητης περιουσίας κάθε δήμου και όχι τη διατήρηση της συμμετοχής του αεροδρομίου στα δημοτικά έσοδα. Επομένως, η κάλυψη της απώλειας μέσω αύξησης του συντελεστή συνεπάγεται μεταφορά του οικονομικού βάρους στους υπόλοιπους ιδιοκτήτες ακινήτων και στις τοπικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, η αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας επιλογής περιορίζεται και από το συμβατικό ανώτατο όριο των δημοτικών επιβαρύνσεων της εταιρείας του αεροδρομίου.

Οι δύο δήμοι έχουν ήδη διαμορφώσει συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση, η οποία προβλέπει την εισαγωγή νέου άρθρου 393Α στον ν. 5314/2026 και τη θέσπιση ειδικής ετήσιας αντισταθμιστικής επιβάρυνσης για την εταιρεία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών. Η επιβάρυνση αυτή θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του δημοτικού φόρου που καταβλήθηκε για το έτος 2025 και του Τέλους Τοπικής

Ανάπτυξης που θα αναλογεί στα ίδια ακίνητα και τις ίδιες επιφάνειες. Η πρόταση προβλέπει ότι η αντιστάθμιση θα πραγματοποιείται εντός του ήδη ισχύοντος συμβατικού ορίου του 0,5% επί των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας, χωρίς αύξηση του ορίου ή τροποποίηση της Σύμβασης Ανάπτυξης του Αεροδρομίου.

Παράλληλα, υπάρχει ήδη ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που προβλέπει την επιβολή δημοτικών φόρων, τελών και επιβαρύνσεων υπέρ των όμορων δήμων. Ειδικότερα, η Σύμβαση Ανάπτυξης του Αεροδρομίου (ν. 2338/1995, άρθρο 25.6) προβλέπει ρητά την υπαγωγή της εταιρείας του αεροδρομίου σε σχετικές επιβαρύνσεις, έως του ορίου του 0,5% των ακαθάριστων εσόδων της, ως αντιστάθμισμα για την όχληση και τις επιπτώσεις της λειτουργίας του. Μάλιστα, το 2008, με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν. 3631/2008, προβλέφθηκε η έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τη ρύθμιση των λεπτομερειών επιβολής, είσπραξης και απόδοσης των σχετικών πόρων στους δικαιούχους δήμους. Ωστόσο, η προβλεπόμενη ΚΥΑ δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα, παρά το γεγονός ότι έχουν παρέλθει δεκαοκτώ χρόνια.

Είναι, επομένως, αναγκαίο η μετάβαση στο νέο σύστημα δημοτικών εσόδων να μη οδηγήσει σε αποδυνάμωση των πόρων που δικαιούνται οι όμοροι δήμοι λόγω της λειτουργίας του αεροδρομίου, ούτε να μεταφέρει το σχετικό οικονομικό βάρος στους δημότες και στις τοπικές επιχειρήσεις. Η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει ότι η αλλαγή του γενικού πλαισίου φορολόγησης δεν θα ακυρώσει στην πράξη την ειδική μέριμνα που προβλέφθηκε για τις τοπικές κοινωνίες που φιλοξενούν τη συγκεκριμένη υποδομή.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποιες είναι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις από την κατάργηση του Φόρου Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων και την αντικατάστασή του από το Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης στους Δήμους Σπάτων – Αρτέμιδος και Παιανίας, ιδίως ως προς τα έσοδα που προέρχονται από τις εγκαταστάσεις και τους ηλεκτροδοτούμενους χώρους του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών; Επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις των δύο δήμων περί απώλειας άνω του 95% των συγκεκριμένων εσόδων;

2. Με ποιον τρόπο θα διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή των άρθρων 392 και 393 του ν. 5314/2026 δεν θα οδηγήσει σε δυσανάλογη απώλεια εσόδων για τους δύο δήμους, εξαιτίας της αλλαγής της βάσης υπολογισμού του τέλους και του περιορισμού της φορολογητέας επιφάνειας των εκτός σχεδίου ακινήτων;

3. Για ποιον λόγο, κατά τη μετάβαση στο νέο σύστημα δημοτικών εσόδων, δεν προβλέφθηκε ειδική ρύθμιση για τη διατήρηση των πόρων που αποδίδονται στους όμορους δήμους από μια υποδομή εθνικής στρατηγικής σημασίας, όπως ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, ιδίως από τη στιγμή που υφίσταται ήδη σχετική πρόβλεψη στη Σύμβαση Ανάπτυξης του Αεροδρομίου;

4. Προτίθεστε να υιοθετήσετε και να προωθήσετε τη νομοθετική πρόταση των Δήμων Σπάτων – Αρτέμιδος και Παιανίας, με την εισαγωγή ειδικού άρθρου 393Α στον ν. 5314/2026, προκειμένου να θεσπιστεί ετήσια αντισταθμιστική επιβάρυνση για την εταιρεία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, η οποία θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του δημοτικού φόρου που καταβλήθηκε για το έτος 2025 και του αντίστοιχου Τέλους Τοπικής Ανάπτυξης για τα ίδια ακίνητα και τις ίδιες επιφάνειες, με σεβασμό στο προβλεπόμενο συμβατικό όριο του 0,5% επί των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας;

5. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 25.6 του ν. 2338/1995 και του άρθρου 10 παρ. 2 του ν. 3631/2008; Για ποιον λόγο δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα η προβλεπόμενη κοινή υπουργική απόφαση για τη διαδικασία επιβολής, είσπραξης και απόδοσης των σχετικών επιβαρύνσεων στους δικαιούχους δήμους και πότε προτίθεστε να ολοκληρώσετε τη σχετική διαδικασία;

Ο ερωτών βουλευτής

Μανώλης Χριστοδουλάκης